

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

88/08. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2008. december 11.

A Bíróság C-297/07. sz. ügyben hozott ítélete

Staatsanwaltschaft Regensburg kontra Klaus Bourquain

A KÉTSZERES BÜNTETÉS TILALMA OLYAN ELÍTÉLÉS ESETÉBEN IS ALKALMAZANDÓ, AMELY SOHASEM VOLT KÖZVETLENÜL VÉGREHAJTHATÓ

Ez az értelmezés annak elkerülésére irányul, hogy bárki ellen a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlása következtében ugyanazon cselekmény miatt több szerződő állam területén is büntetőeljárást lehessen indítani.

1961-ben Algériában egy francia katonai bíróság dezertálás és szándékos emberölés büntette miatt távollétében bűnösnek mondta ki és halálbüntetésre ítélte az idegenlégióban szolgáló, német állampolgárságú K. Bourquaint. Az említett bíróság bizonyítottan tekintette azt, hogy K. Bourquain, amikor megpróbált dezertálni, lelőtt egy szintén német állampolgárságú másik idegenlégióst, aki meg akarta akadályozni a szökését. K. Bourquain, aki a Német Demokratikus Köztársaságba menekült, sohasem jelent meg e bíróság előtt.

A katonai bíraskodásról szóló francia törvény 1961-ben hatályos szövege szerint K. Bourquain előkerülése esetén a büntetés nem lett volna végrehajtható, hanem a részvételével új eljárást kellett volna indítani, és a büntetés esetleges kiszabása ennek az eljárásnak a kimenetelétől függött volna.

A katonai bíróság ítéletét követően sem Algériában, sem Franciaországban nem folytattak büntetőeljárást K. Bourquainnal szemben. 2002-ben a regensburgi ügyészség arra irányuló lépéseket tett, hogy K. Bourquaint az Algériában elkövetett bűncselekmény miatt Németországban elítéljék.

Amikor Németországban az új eljárást megindították, az 1961-ben kiszabott büntetés nem volt végrehajtható Franciaországban, egyrészt mivel a büntetés elévült, másrészt mert Franciaország az algériai eseményekkel kapcsolatban közkegyelmet biztosító törvényt hirdetett ki.

Az ügyben eljáró Landgericht Regensburg azonban kétséget támasztott az újabb büntetőeljárás jogszerűségét illetően. Arra kérte a Bíróságot, hogy nyilatkozzon arról, hogyan kell alkalmazni a *ne bis in idem* elvét a schengeni térségben. Ez az alapelv megtiltja, hogy azon személy ellen, akinek a cselekményét a schengeni térség valamely államában jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény miatt egy másik államban büntetőeljárást lehessen indítani, különösen ha a büntetést *többé nem lehet végrehajtani*.

A mai napon meghozott ítéletében a **Bíróság kimondja, hogy az ugyanazon cselekmény miatti kétszeres elítélés tilalma arra az esetre is alkalmazandó, ha az elítélés eljárásjogi sajátosságok miatt *sohasem volt* közvetlenül végrehajtható.**

A Bíróság először is kifejti, hogy főszabályként a vádlott távollétében történő elítélése is képezheti ugyanazon cselekmény miatti újabb büntetőeljárás indításának eljárásjogi akadályát.

A Bíróság ezután megállapítja, hogy az érintett távollétében 1961-ben kihirdetett ítélet annak ellenére jogerős ítélet, hogy a büntetést nem lehetett közvetlenül végrehajtani, tekintettel arra az eljárásjogi kötelezettségre, hogy az elítélt személy előkerülése esetén új eljárást kell indítani.

A Bíróság elutasítja azt a nézetet, miszerint a *ne bis in idem* elve alapján a büntetésnek legalábbis a kihirdetése időpontjában közvetlenül végrehajthatónak kell lennie, mivel annak van jelentősége, hogy a büntetést az újabb büntetőeljárások megindításának időpontjában ne lehessen többé végrehajtani.

A Bíróság szerint ezt az értelmezést megerősíti a schengeni vívmányok célja, amely annak elkerülésére irányul, hogy bárki ellen a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlása következtében ugyanazon cselekmény miatt több tagállam területén is büntetőeljárást lehessen indítani. Ennek a szabad mozgáshoz való jognak a gyakorlását hatékonyan csak az biztosítja, ha az adott személy tudhatja, hogy miután elítélték, és a vele szemben kiszabott büntetést az ítélet meghozatalának helye szerinti szerződő állam jogszabályai szerint többé nem lehet végrehajtani, anélkül mozoghat a schengeni térségben, hogy más tagállamban büntetőeljárástól kellene tartania.

A szóban forgó ügyben, amelyben megállapítható, hogy 2002-ben, amikor Németországban megindították a második büntetőeljárást, a kiszabott büntetést nem lehetett többé végrehajtani, a *ne bis in idem* elvének hatékony alkalmazásával ellentétes lenne kizárólag a francia büntető-eljárásjog azon sajátosságai miatt kizárni az alkalmazását, amelyek a büntetés végrehajtását a vádlott jelenlétében kihirdetett újabb elítéléstől tették függővé.

Következésképpen a Bíróság azt állapítja meg, hogy az ugyanazon cselekmény miatti kétszeres elítélés tilalma akkor is alkalmazható az olyan büntetőeljárásra, amelyet az egyik szerződő államban olyan cselekmény miatt indítottak, amely miatt a vádlottat egy másik szerződő államban már jogerősen elítélték, ha az elítélés helye szerinti állam joga alapján a vádlottal szemben kiszabott büntetés eljárásjogi sajátosságok miatt *sohasem volt* közvetlenül végrehajtható.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES CS DE EN EL FR IT HU NL PL RO SK

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-297/07>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028